

การดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา

The Operation of Community Development of Subdistrict Administrative
Organization in Non-Deang District, Nakhon-Ratchasima Province

อางคณา รัชวัตร¹
พัฒนสินธุ์ สำเร็จรัมย์²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานพัฒนาชุมชน เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีสถานภาพต่างกันต่อการดำเนินงานพัฒนาชุมชน และศึกษาการดำเนินงานในชุมชนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาชุมชน ของชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนทุกหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 19,314 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 392 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-test (one way ANOVA) t-test แบบ Independent samples และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe') ผลการศึกษาพบว่า

1. ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพาณิชย์กรรม และด้านการจัดระเบียบชุมชน ตามลำดับ
2. ประชาชนที่เพศต่างกันมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การพัฒนาชุมชน, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The purposes of this research were to study the operation of community development and compare opinions of people with different status to community development and study the operation to support community development of Subdistrict Administrative Organization in

¹นักศึกษาด้านนโยบายสาธารณะและการบริหารการพัฒนา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Non-Deang District, Nakhon-Ratchasima Province. The sample of this research was the people of every village of Subdistrict Administrative Organization, totaling up to 19,314 people. The appropriate sample size was determined by using Taro Yamane's formula and sample size of 392 people. Data were collected by a rating scale questionnaire with the reliability value of 0.94. Statistical analysis used were frequency, mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), F-test (One way ANOVA), t-test (Independent samples) and the Scheffe' Method. The results of the research were found that

1. People's opinion regarding the operation of community development of Subdistrict Administrative Organization in Non-Deang District, Nakhon-Ratchasima Province was found to be at the maximum level in overall. When considering individual aspects, it was found that every aspect was at the maximum level. The maximum level considers every aspect from the highest to lowest value of mean: promoting quality of life, religion, culture, supporting to perform official duty, infrastructure, nature and environment conservation, commerce, and community organizing.

2. People with different genders had no different opinions of the operation of community development of Subdistrict Administrative Organization in Non-Deang District, Nakhon-Ratchasima Province in overall and individual aspects.

3. People with different educational backgrounds had no different opinions of the operation of community development of Subdistrict Administrative Organization in Non-Deang District, Nakhon-Ratchasima Province in overall and individual aspects.

4. People with different occupations had no different opinions of the operation of community development of Subdistrict Administrative Organization in Non-Deang District, Nakhon-Ratchasima Province in overall and individual aspects.

Keyword : community development, Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

ในระบอบการเมืองการปกครอง รัฐบาลเป็นองค์กรหรือกลไกสำคัญในการบริหาร และการปกครองของรัฐบาลนั้น เพื่อให้ประชาชนได้รับความสุข ความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต รวมทั้งความมั่นคงแห่งชาติทั้งในการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งในความเป็นจริงย่อมเป็นไปไม่ได้ที่รัฐบาลจะดูแล และจัดทำบริการให้กับประชาชนได้ทั่วถึง ทุกชุมชนของประเทศ เพราะอาจเกิดปัญหาความล่าช้าในการดำเนินงาน การดูแลไม่ทั่วถึง การที่อาจจะไม่สามารถสนองตอบต่อความต้องการของแต่ละชุมชนได้ และรวมทั้งข้อจำกัดที่เกี่ยวกับงบประมาณที่ถือจ่ายในแต่ละปีงบประมาณ ตลอดจนตัวบุคคล หรือเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานให้ทั่วถึงได้ เมื่อเป็นดังนี้ การลดภาระของรัฐบาลก็เป็นการที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของชุมชน ที่จะทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และตรงกับความต้องการของชุมชนนั้นๆ การปกครองท้องถิ่นจึงได้มีบทบาทและความสำคัญและได้ก่อกำเนิดขึ้นมาในที่สุด (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539: 4) และการให้ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้มีการปกครองและบริหารกันเองนั้นก็คือแนวคิดในการกระจายอำนาจการปกครองนั่นเอง

หลักการกระจายอำนาจการปกครองเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้โดยมีความเป็นอิสระ ปลอดภัยจากการรบกวนของรัฐบาล มีความสามารถที่จะสนองความต้องการของพลเมืองในท้องถิ่นได้ แต่ทั้งนี้ในด้านนโยบายที่สำคัญๆ ยังคง

ต้องยึดตามแนวนโยบายแห่งรัฐอยู่ เช่น นโยบายการเงินการคลัง นโยบายการป้องกันประเทศ เป็นต้น ดังนั้นหน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่งในการที่จะดำเนินกิจกรรมการบริหารของตนเองได้ แต่อีกส่วนหนึ่งนั้นรัฐบาลยังต้องคงความเป็นเอกสิทธิ์ในการควบคุมไว้ ทั้งนี้ก็เพื่อรักษาสภาพความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและความมั่นคงของชาติได้นั่นเอง ดังนั้นแนวความคิดในการจัดการปกครองท้องถิ่นจึงเกิดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ท้องถิ่นได้มีอิสระในการปกครองตนเองมีส่วนร่วมทางการบริหาร มีสิทธิมีเสียงดำเนินการปกครองกันเองอันเป็นรากฐานและวิถีทางของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องและมีส่วนเสียในการบริหารที่ตนเองเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง การหาเสียงสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น ทำให้เกิดความรับผิดชอบ ความหวงแหน และปกป้องต่อสิทธิผลประโยชน์ที่พึงได้รับซึ่งเป็นเครื่องมือที่ดีในการพัฒนาการเมืองในระดับชาติต่อไป แต่ประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่นที่เห็นอย่างเป็นรูปธรรม ก็คือเหตุผลที่ว่า ไม่มีผู้ใดจะรู้ถึงปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นได้ดีที่สุด ซึ่งในการนี้จะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของตนเอง ได้เรียนรู้ถึงกระบวนการเมือง การปกครอง และการบริหารท้องถิ่น อันจะก่อให้เกิดผู้นำท้องถิ่นที่จะก้าวมาเป็นผู้นำระดับชาติต่อไป และยังเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักรัฐศาสตร์เสรีนิยมที่ให้การสนับสนุนการปกครองตนเองของท้องถิ่นด้วยทัศนะที่ว่า เป็นการสนับสนุนประชาชนให้มีส่วนร่วมทางการเมือง มีสิทธิ มีเสียงดำเนินการปกครองตนเอง อันเป็นรากฐานและวิถีทางการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย (ประหยัด หงษ์ทองคำ, 2526)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของรัฐบาล คือการกระจายอำนาจในการสนองความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น มีการตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศและการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นำการบริการของรัฐลงสู่ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นรัฐบาลจึงมีแนวนโยบายให้ส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารงานจัดการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใสตรวจสอบได้ (Transparency and Accountability) หลักความรับผิดชอบต่อหลักความคุ้มค่า และประชาชนมีส่วนร่วม โดยมุ่งสร้างองค์กรให้เป็นที่ไปตามหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีประชาชนเป็นเป้าหมายสูงสุดในการให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์การบริหารงานส่วนท้องถิ่นในตำบลที่เกิดขึ้นตามนโยบายการกระจายอำนาจของรัฐบาลเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นระดับพื้นฐานได้มีอำนาจในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย เป็นการกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเองภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายเพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้และเข้าใจถึงวิธีการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งหลักการสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย การจัดให้มีการเลือกตั้ง เพื่อให้คนในท้องถิ่นนั้นได้มีโอกาสเข้าไปเป็นตัวแทนของประชาชนในการปกครองตนเอง มีองค์สภาพท้องถิ่น มีเขตพื้นที่ในการบริหาร และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่กำหนดไว้ให้มีสภาพนิติบุคคล (Juridic Person) มีรายได้ มีอำนาจในการจัดทำงบประมาณและมีความอิสระในการปกครองตนเอง (Autonomy) แต่จะต้องอยู่ในการควบคุมหรือการกำกับดูแลของรัฐ รวมทั้งเป็นสถาบันทางการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่นและจะต้องได้รับการสนับสนุน รวมทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่นนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามของรัฐบาลที่จะกระจายอำนาจลงสู่หน่วยการบริหารระดับตำบล ตามกระแสความต้องการของสังคมประชาธิปไตยในปัจจุบัน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานผ่านผู้แทนของตนเองในองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมในชุมชนของตนเอง ความหมายของชุมชนหมายถึงกลุ่มคนที่รวมตัวอยู่ในระแวกเดียวกันหรือใกล้เคียงกันในลักษณะกลุ่มก้อนอาจเล็กหรือใหญ่แล้วแต่

สภาพข้อเท็จจริงและกลุ่มชนดังกล่าวมีชีวิตความเป็นอยู่ในลักษณะมีความรู้สึกผูกพันเป็นหน่วยทางสังคมเดียวกัน มีวัฒนธรรมประเพณีและกิจกรรมต่างๆร่วมกัน ซึ่งอาจเป็นหมู่บ้านเดียวกันหรือหลายๆหมู่บ้านรวมกันก็ได้ ภาระหน้าที่ของชุมชนคือการดำรงไว้ซึ่งหน้าที่ทางชีวภาพซึ่งหมายถึงมนุษย์ต้องมีการสืบทอดของสมาชิกไม่ขาดสาย ความเป็นชุมชนมีความหลากหลายมีปัญหาแตกต่างกันไปบางส่วนมีสภาพอ่อนแอไม่สามารถพึ่งตนเองได้ ขาดทิศทางการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพสังคม และการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นจึงจำเป็นต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานให้ประชาชนมีศักยภาพแก้ไขปัญหาของชุมชน การปกป้องสิทธิของชุมชนโดยการร่วมกันคิดร่วมกันทำอย่างมีระบบซึ่งจะทำให้เกิดเป็นรูปธรรมได้นั้น จะต้องมีการส่งเสริมให้เกิดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนทุกระดับ (กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย. 2541 : 22)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาบทบาทในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา
- 1.2.2 เพื่อศึกษาศึกษาสภาพการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาชุมชนของชุมชนในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา
- 1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทในการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของประชาชนที่เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

1. การปกครองท้องถิ่นถือว่าเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำมาสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตย

2. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล

3. การปกครองท้องถิ่น จะทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นของตน

4. การปกครองท้องถิ่น สามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

5. การปกครองท้องถิ่น จะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคต

6. การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานท้องถิ่นกับการบริการสาธารณะ

แนวคิดที่ให้มีการบริหารงานท้องถิ่นนั้น มีความเชื่อว่า ท้องถิ่นย่อมรู้ถึงความต้องการที่แท้จริงของตนเอง รัฐบาลควรให้ความเป็นอิสระกับท้องถิ่นในการจัดทำบริการสาธารณะ ที่จะเป็นต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีกิจกรรมทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นระดับใด ในหน่วยงานใดล้วนมีกำเนิดมากจากความคิดอันเป็นกรอบนำทางว่าจะทำอะไร เมื่อไร ที่ไหน อย่างไร ซึ่งก็จะถูกกำหนดมาเป็นนโยบายการบริหารงานท้องถิ่น ซึ่งในความหมายกว้างๆ ก็คือ นโยบายของหน่วยงานนั่นเอง

หลักการและความสำคัญของการบริหารงานท้องถิ่น

แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะเป็นกิจการที่รัฐเป็นผู้มอบให้ประชาชน เพื่อความกินดีอยู่ดี โดยรัฐได้เล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะต้องสนองความต้องการของประชาชนให้มากที่สุดโดยมิได้คำนึงถึงผลกำไร ซึ่งรัฐพึงส่งเสริมจัดให้มีบริการมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ หากว่าบริการสาธารณะที่รัฐไม่สามารถจัดทำได้ดี มีประสิทธิภาพก็อาจมอบให้เอกชนรับไปดำเนินการซึ่งต้องอยู่ในความควบคุมหรือการอำนวยความสะดวก หรือรัฐมีส่วนการร่วมหุ้นลงทุน ดำเนินกิจการก็ได้ทั้งนี้หากว่าเอกชนที่รับไปดำเนินการสาธารณะ จะต้องกระทำในลักษณะทั่วไป ไม่หวังผลกำไรมากนัก ซึ่งรัฐมีสิทธิที่จะเพิกถอนบริการคืนมาเป็นของรัฐเมื่อใดก็ได้ เมื่อพิจารณาเห็นว่าเอกชนดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร

กลไกในการกำหนดการจัดกิจกรรมสาธารณะ

Thomas R. Dye (อ้างในเอกชัย เจริญฉ่ำ, 2542 : 14) ได้ระบุถึงกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะว่าเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่อาจสรุปเป็นขั้นตอนใหญ่ๆ 5 ขั้นตอนคือ

- 1) ขั้นระบุปัญหา เป็นขั้นตอนที่มีการแสดงออกถึงความต้องการต่าง ๆ ที่เรียกร้องการกระทำของรัฐบาล
- 2) ขั้นจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายที่มีการจัดระเบียบวาระ เพื่อให้มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง และจัดทำข้อเสนอแผนงานเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหา
- 3) ขั้นประกาศเป็นนโยบาย เป็นขั้นตอนที่มีการคัดเลือกข้อเสนอแนะนโยบาย เสริมสร้างแรงสนับสนุนทางการเมือง และการประกาศรับใช้นโยบาย
- 4) ขั้นดำเนินการตามนโยบาย เป็นขั้นตอนของการจัดหน่วยงานรับผิดชอบจัดหาค่าใช้จ่าย หรือบริการที่จำเป็นให้ และทำการจัดเก็บภาษีอากร
- 5) ขั้นประเมินผล ในขั้นตอนนี้จะมีการศึกษาแผนงานต่าง ๆ รายงานผลที่เกิดจากผลงานเหล่านั้น ประเมินผลกระทบของโครงการที่มีต่อสังคม ทั้งที่เป็นกลุ่มเป้าหมายและกลุ่มที่ไม่เป็นเป้าหมายด้วย ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงต่อไป

V.O. Key (อ้างในเอกชัย เจริญฉ่ำ, 2542: 16) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลในความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายสาธารณะในสหรัฐอเมริกา การศึกษาดังกล่าวกลับพิสูจน์ให้เห็นว่า แทนที่ประชาชนจะมีอิทธิพลต่อนโยบายสาธารณะ ตรงกันข้าม นโยบายสาธารณะกลับเป็นสิ่งที่กำหนดโครงสร้างความคิดเห็นของประชาชน ทั้งนี้เพราะข้อมูลที่สรุปได้ว่า

- 1) ประชาชนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ที่แสดงความคิดเห็นต่อปัญหา นโยบายสาธารณะที่ผู้ตัดสินใจกำลังประสบอยู่
  - 2) ความคิดเห็นของประชาชนไม่แน่นอน เปลี่ยนแปลงได้ในระยะสั้นตามแรงยุของผู้นำ
  - 3) ตัวผู้นำไม่ค่อยจะมีทัศนภาพที่ชัดเจนเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มชนที่ตัวเป็นผู้นำ
  - 4) การติดต่อสื่อสารที่มีไปถึงระดับการตัดสินใจ ส่วนใหญ่มักจะมีมาจากชนชั้นนำมากกว่ามาจากประชาชนโดยทั่วไป
- จึงดูเป็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้นนำกันเองมากกว่าประชาชนที่มีความเชื่อชาติต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ และไม่ค่อยได้รับแจ้งเรื่องราวเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ โดยส่วนใหญ่แล้วการออกความเห็นจะมาจากชนชั้นนำ ซึ่งได้แก่ผู้นำกลุ่มผลประโยชน์ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งรวมถึงกลุ่มบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ข้าราชการทหารและพลเรือน เอกชน และผู้สื่อข่าวด้วยรัฐบาลจึงดำเนินการไปตามนโยบายที่ชนชั้นผู้นำเป็นผู้ตัดสินใจให้เท่านั้น ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับรัฐบาล จะเป็นไปในทางเดียวกัน คือ จากรัฐบาลสู่ประชาชน รัฐบาลจะบริหารงานเองโดยได้รับอิทธิพลมาจากชนชั้นผู้นำ ซึ่งเป็นผู้กำหนดทิศทางนโยบาย ทางเดินนโยบายจะมีลักษณะจากชนชั้นผู้นำลงสู่รัฐบาลและประชาชนตามลำดับ

ภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล

การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการร่วมคิดร่วม

แก้ไขปัญหาความร่วมมือร่วมใจทำส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน การกิจ อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และรวบรวมกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องสามารถวิเคราะห์ภารกิจให้ตรงกับสภาพปัญหา โดยสามารถกำหนดแบ่งภารกิจได้เป็น 7 ด้าน ซึ่งภารกิจดังกล่าวถูกกำหนดอยู่ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ดังนี้

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ การสาธารณสุข โภชนา และการก่อสร้างอื่นๆ การสาธารณสุข

2. ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล

3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน การผังเมือง จัดให้มีที่จอดรถ การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองการควบคุมอาคาร (มาตรา 16(28))

4. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์ บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร ให้มีตลาด การท่องเที่ยว กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ การส่งเสริม การฝึกและการประกอบอาชีพ การพาณิชย์กรรมและการส่งเสริมการลงทุน

5. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ

6. ด้านการศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การจัดการศึกษา การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

7. ด้านการบริหารจัดการและการสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สนับสนุนสภาตำบลและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎร ในการมีมาตรการป้องกันการประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น

ภารกิจทั้ง 7 ด้านตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่ประกอบด้วยการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล นโยบายของรัฐบาล และนโยบายของผู้บริหารของ
องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสำคัญ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนทุกหมู่บ้าน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 19,314 คน กำหนดขนาดกลุ่ม
ตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ ซึ่งกำหนดให้มีระดับความเชื่อมั่นเท่ากับ 95 % ความคลาดเคลื่อน
เท่ากับ .05 (บุญชม ศรีสะอาด, 2543) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 392 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น
แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.82 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test แบบ Independent samples) และ F-test
(one way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง
จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดย
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้าน
การสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้าน
การพาณิชย์กรรม และด้านการจัดระเบียบชุมชน ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เป็นดังนี้

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ใน
ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค รองลงมาคือ จัด
ให้มีน้ำเพื่อการเกษตร จัดให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่าง และจัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

2) ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุก
ข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิด
เห็น รองลงมาคือ จัดให้มีการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการ และจัดให้มีสถานที่เล่นกีฬา ออก
กำลังกายหรือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ

3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ใน
ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ การปรับปรุงผังเมืองหรือผังชุมชน รองลงมาคือ
การดูแล รักษาความสะอาดของชุมชนโดยรวม และจัดให้มีการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4) ด้านการพาณิชย์กรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 3 ข้ออยู่
ในระดับมาก และมี 1 ข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ จัดให้มีและ
ส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ รองลงมาคือ ให้มีและส่งเสริมกลุ่มอาชีพ และส่งเสริมให้มีการฝึกฝนหรือพัฒนา
อาชีพ

5) ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า
ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ การนำข้อเสนอและข้อคิดเห็นของ
ประชาชนไปปฏิบัติหรือเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น รองลงมาคือ จัดให้มีการดูแลและรักษาความสะอาดถนน
ทางเดินหรือที่สาธารณะ และจัดให้มีการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

6) ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อ

อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน และกิจกรรมการทำนุบำรุงศาสนา รองลงมาคือ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมกิจกรรมด้านการศึกษา

7) ด้านการสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานพัฒนาชุมชน รองลงมาคือ จัดให้มีการประชุมราษฎรประจำเดือน และมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการพัฒนาต่างๆ

2 ประชาชนที่เพศต่างกันมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3. ประชาชนที่ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ประชาชนที่อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

1 ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการสนับสนุนการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการพาณิชย์กรรม และด้านการจัดระเบียบชุมชน ตามลำดับ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดการระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งรวมถึงการสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542) และเป็นไปตามแนวคิดการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ หมายถึงการเคลื่อนย้ายอำนาจการตัดสินใจและการดำเนินการไปให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการแทน เป้าหมายของการกระจายอำนาจทางการเมือง จึงไม่ได้จำกัดอยู่ที่การเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ (Efficiency) แต่เพียงอย่างเดียว แต่เน้นให้กระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงานสามารถตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นมากขึ้น (Responsiveness) เป็นการส่งเสริมการปกครองตนเองของท้องถิ่น (Self government) ซึ่งจะทำให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งมากขึ้น (Community empowerment) (ศิริวรรณ พิทยรังสฤษฏ์ และคณะ, 2553) นอกจากนี้ยังเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 เรื่องแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดินที่กำหนดบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (มาตรา 38) คือ กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้นและ มาตรา 281 ภายใต้อำนาจมาตรา 1 รัฐจะต้องให้ความสำคัญแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการ

สาธารณสุข และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่

สำหรับการศึกษาในแต่ละด้าน ผู้ศึกษาอภิปรายความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินการพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา ในการพัฒนาชุมชน ดังนี้ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เรื่องที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการมากที่สุดคือ จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค รองลงมาคือ จัดให้มีน้ำเพื่อการเกษตร จัดให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่าง และจัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ 2) ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต เรื่องที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการมากที่สุดคือ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น รองลงมาคือ จัดให้มีการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการ และจัดให้มีสถานที่เล่นกีฬา ออกกำลังกายหรือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน เรื่องที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการมากที่สุดคือ การปรับปรุงผังเมืองหรือผังชุมชน รองลงมาคือ การดูแล รักษาความสะอาดของชุมชนโดยรวม และจัดให้มีการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 4) ด้านการพาณิชย์กรรม เรื่องที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการมากที่สุดคือ จัดให้มีและส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ รองลงมาคือ ให้มีและส่งเสริมกลุ่มอาชีพ และส่งเสริมให้มีการฝึกฝนหรือพัฒนาอาชีพ 5) ด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการมากที่สุดคือ การนำข้อเสนอและข้อคิดเห็นของประชาชนไปปฏิบัติหรือเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น รองลงมาคือ จัดให้มีการดูแลและรักษาความสะอาดถนนทางเดินหรือที่สาธารณะ และจัดให้มีการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 6) ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการมากที่สุดคือ ส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน และกิจกรรมการทำนุบำรุงศาสนา รองลงมาคือ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมกิจกรรมด้านการศึกษา และ 7) ด้านการสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการ เรื่องที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการมากที่สุดคือ การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานพัฒนาชุมชน รองลงมาคือ จัดให้มีการประชุมราษฎรประจำเดือน และมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการพัฒนาต่างๆ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่เพศต่างกัน ต่อการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่ระดับการศึกษาต่างกันต่อการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่อาชีพต่างกัน ต่อการดำเนินงานพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 สภาพการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการพัฒนาชุมชนของชุมชนในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามี 26 ข้ออยู่ในระดับมาก และมี 2 ข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรื่องที่มีการดำเนินการในชุมชนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาชุมชนมากที่สุดคือ จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค รองลงมาคือ ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมกิจกรรมด้านการศึกษา และจัดให้มีการประชุมราษฎรประจำเดือน และจัดให้มีช่องทางหรือเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอหรือแสดงความคิดเห็น เพื่อพัฒนาชุมชน จากผลการศึกษาที่พบว่า สภาพการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาในชุมชนนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา ได้ให้ความสำคัญทั้งด้านปัจจัยพื้นฐานคือเรื่องจัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์คือการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมกิจกรรมด้านการศึกษา รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนคือจัดให้มีการประชุมราษฎรประจำเดือนและจัดให้มีช่องทางหรือเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปกครองท้องถิ่น ที่

ถือว่าเป็นรูปแบบพื้นฐานในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการฝึกหัดประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชนท้องถิ่นที่จะตอบสนองปัญหาความเป็นอยู่และทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งลาพังเพียงรัฐบาลกลางในฐานะที่ต้องดูแลประชาชนทั่วทั้งประเทศ ไม่สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการหรือแก้ไขปัญหาได้อย่างทั่วถึง และตรงตามความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ (โกวิทย์ พวงงาม, 2550) ส่วนข้อที่ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการดำเนินการน้อยคือการจัดให้มีตลาดกลางของชุมชน และจัดให้มีบริการสาธารณะต่างๆ เช่น ที่จอดรถ โทรศัพท์สาธารณะ ทำรถ นั้นผู้ศึกษาจะได้นำไปเป็นข้อเสนอแนะต่อองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. **ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้** องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีตลาดกลางของชุมชน และจัดให้มีบริการสาธารณะต่างๆ เช่น ที่จอดรถ โทรศัพท์สาธารณะ ทำรถ เพื่อให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่
2. **ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป** ควรมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในพื้นที่ และควรมีการศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2546). **แนวคิดคู่มือปฏิบัติงานสภาตำบล และ อบต.** กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2548). **คู่มือการจัดทาแผนพัฒนาท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2550). **การปกครองท้องถิ่นไทย.** กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539). **การปกครองท้องถิ่นไทย.** กรุงเทพฯ : พิษณุต พรินตติ้ง เซนเตอร์.
- ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. (2527). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา.** นครปฐม : ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บวรศักดิ์ อูรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล อ้างถึงใน ปีทมา สุปกำปิง. (2552). **การมีส่วนร่วมของประชาชนชาวไทยในรอบทศวรรษที่ผ่านมา : สภาพปัญหาและความท้าทายในอนาคต.** วารสารสถาบันพระปกเกล้า. พฤษภาคม-สิงหาคม, 7(2), หน้า 46.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สิริยาสาสน์.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. (2526). **การปกครองท้องถิ่นไทย.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. (2543). **กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา .** กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- ศิริวรรณ พิทยรังสฤษฏ์ และคณะ. (2553). **บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการสร้างเสริมสุขภาพและข้อเสนอเชิงนโยบายเรื่องการกระจายอำนาจด้านการสร้างเสริมสุขภาพ.** กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
- เอกชัย เจริญฉ่ำ. (2542). **บทบาทผู้นำท้องถิ่นในกระบวนการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่.** ปริญญาโท วิทยาลัยการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.